

SAMENVATTING

105928 - Klacht over verwijdering leerling en de bezwaarprocedure; PO

Na een incident in de klas neemt het bevoegd gezag een verwijderingsbesluit. Op de verwijdering acht het bevoegd gezag (openbaar onderwijs) de voornemenprocedure van toepassing.

Gezien de coöperatieve verstandhouding tussen klagers en school, maar ook in acht genomen het ingrijpend effect dat een verwijdering voor de leerling en klagers met zich brengt, had verwacht mogen worden dat de directeur met klagers de dialoog had opgezocht. Dit, met het doel hen erover te informeren dat met het incident van de dag ervoor de grens van de begeleidingsmogelijkheden van school waren bereikt en dat de school diende na te denken over maatregelen. In dit gesprek hadden tevens de mogelijkheden verkend kunnen worden hoe de laatste weken van het schooljaar voor klagers' zoon afgerond zouden kunnen worden. Op basis van de uitkomsten van een dergelijk gesprek had, indien dan nog opportuun, de beslissing over het voornemen tot verwijdering genomen kunnen worden.

Verweerders hebben onvoldoende inhoud gegeven aan de voornemenprocedure en hebben niet gehandeld in de geest van de wederzijdse verstandhouding zoals die tussen school en klagers tot 11 juni 2013 bestond, hetgeen als onzorgvuldig moet worden geoordeeld. In zoverre is de klacht over de verwijdering gegrond.

De klachtenregeling van het bevoegd gezag bepaalt dat bezwaarschriften kunnen worden ingediend bij de Landelijke Bezwarencommissie Schoolbestuursbeslissingen en advisering door deze commissie slechts achterwege blijft indien het bevoegd gezag geheel aan het bezwaar tegemoetkomt. Het bevoegd gezag heeft zich er bij klagers voor verontschuldigd dat het naar klagers toe onvoldoende duidelijk is geweest hoe de bezwaarprocedure bij het bevoegd gezag is ingericht en hoe daaraan uitvoering is gegeven.

De Commissie is van oordeel dat de bezwaarprocedure niet is gevoerd overeenkomstig het beleid van het bevoegd gezag en dat dit naar klagers toe als een onzorgvuldig handelen dient te worden beoordeeld. Klacht gegrond.

ADVIES

inzake de klacht van:

de heer en mevrouw A te B, ouders van C, voorheen een leerling van openbare basisschool D, klagers

tegen

1. mevrouw E, directeur van obs D te B
  2. de heer F, bestuursvoorzitter van stichting G (het bevoegd gezag), verweerders
- gemachtigde: de heer mr. H

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift met bijlagen van 17 juli 2013, ingekomen op 19 juli 2013 hebben klagers op grond van de voor de school geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerders ingediend met de volgende inhoud:

Klagers klagen erover dat het schoolbestuur voornemens is hun zoon C van school te verwijderen. Klagers betwisten de daaraan ten grondslag gelegde redenen. Daarnaast is het voornemen op onzorgvuldige wijze tot stand gekomen. Er bestaat bij klagers veel onvrede over de manier waarop er met hen en C is omgegaan.

Voorts klagen klagers erover dat het schoolbestuur bij de behandeling van het door hen ingediende bezwaar de hoorzitting aanvankelijk heeft willen laten uitvoeren door een niet-onafhankelijke commissie. Dit is in strijd met het eigen beleid van het bestuur en heeft voor vertraging van de behandeling van het bezwaar gezorgd.

Een en ander zoals toegelicht in het klaagschrift.

De Commissie heeft verweerders op 26 juli 2013 de mogelijkheid geboden zich schriftelijk te verweren. Verweerders hebben op 18 september 2013 een verweerschrift met bijlagen ingediend. Alle stukken zijn over en weer in afschrift aan partijen gestuurd.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 25 september 2013 te Utrecht.

Klagers zijn ter zitting verschenen, daartoe bijgestaan door de heer I als vertrouwd persoon.

Verweerders zijn ter zitting verschenen, daartoe bijgestaan door hun gemachtigde.

Klagers hebben een pleitnota overgelegd.

Onder handhaving van hun standpunten hebben verweerders een nadere toelichting gegeven.

Hetgeen in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

Op 2 juni 2008 is C als leerling gestart op obs D. Deze school valt onder het bevoegd gezag van stichting openbaar basisonderwijs G. Bij C is tijdens zijn schoolcarrière PDD-NOS gediagnosticeerd. Hij is in groep 5, op 31 oktober 2012, door school voor enkele dagen geschorst. Van 19 november 2012 tot 8 februari 2013 bezocht C in plaats van school, reboundvoorziening J van het samenwerkingsverband. Op 10 juni 2013 heeft het gedrag van C in het klaslokaal zodanige problemen veroorzaakt dat de klas is ontruimd. Hierover heeft de school diezelfde dag overleg gevoerd met klagers. De dag daarna, op 11 juni 2013, heeft de directie klagers mondeling meegedeeld C van school te verwijderen. Bij brief van 14 juni 2013 heeft het bevoegd gezag aan klagers meegedeeld over te gaan tot verwijdering indien niet binnen acht weken een andere school voor C is gevonden. In de brief was een bezwaarclausule opgenomen. Tegen deze beslissing hebben klagers op 15 juni 2013 een bezwaarschrift ingediend. De mondelinge behandeling van dit bezwaar vond plaats op 3 juli 2013. Klagers zijn daarbij aanwezig geweest. Van de zijde van de school waren hierbij aanwezig de heren F en K en mevrouw L (als notulist). Tijdens de zitting is door de heer F toegezegd dat er een onafhankelijke commissie zal worden ingeschakeld voor de behandeling van het bezwaarschrift, overeenkomstig het verzoek van klagers. Bij schrijven van 8 juli 2013 heeft de heer F klagers er op gewezen dat zij een klacht kunnen indienen bij de Landelijke Klachtencommissie. Per 3 juli 2013 hebben klagers hun zoon C ingeschreven bij basisschool M. Deze school valt onder een ander schoolbestuur. Sedert eind september 2013 volgt C speciaal onderwijs.

3. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie is gebleken dat de bezwaarprocedure uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de klachtenprocedure door elkaar zijn gelopen. In een Awb-procedure wordt de rechtmatigheid van de verwijderingsbeslissing beoordeeld. Deze toetsing omvat mede de beoordeling van de gronden die aan de verwijdering ten grondslag zijn gelegd. Deze Awb-procedure hebben klagers opgestart doordat zij bij het bevoegd gezag een bezwaarschrift hebben ingediend. Naast deze procedure bestaat de mogelijkheid om zich overeenkomstig de klachtenregeling van de school te wenden tot de klachtencommissie, die een zorgvuldigheidstoets hanteert ten aanzien van klachten over bejegening en genomen beslissingen en niet de rechtmatigheid daarvan toetst. Vanuit dit laatste oogpunt beoordeelt de Commissie derhalve de grieven van klagers.

Het bevoegd gezag heeft in zijn brief over de (voorgenomen) verwijdering van C verwezen naar artikel 63 lid 3 van de Wet op het primair onderwijs. Deze bepaling geldt voor het bijzonder onderwijs, zodat uit de verwijzing analoge toepassing voor het bevoegd gezag, dat behoort tot het openbaar onderwijs, mag worden afgeleid. In laatstgenoemd artikel is onder meer geregeld dat het bevoegd gezag de ouders hoort alvorens het een beslissing tot verwijdering neemt. Partijen hebben dit de voornemenprocedure genoemd.

Gebleken is dat klagers en de school tot 11 juni 2013 samen zijn opgetrokken bij de begeleiding van C. Tot dat moment waren de verhoudingen prima, was er sprake van goede afstemming en van wederzijds begrip. Dat het gedrag van C op school voor problemen zorgde wordt dan ook niet betwist. Klagers konden zich vinden in een indicatieaanvraag voor cluster- 4, maar gaven wel de voorkeur aan ambulante begeleiding, waar de school op haar beurt zo lang als dat mogelijk zou zijn, in mee wilde gaan. Gezien deze coöperatieve verstandhouding, maar ook in acht genomen het ingrijpend effect dat een verwijdering voor C en voor zijn ouders met zich brengt, had het eerder in lijn gelegen dat de directeur op 11 juni 2013 met klagers de dialoog had opgezocht. Dit, met het doel hen erover te informeren dat met het incident van de dag ervoor de grens van de begeleidingsmogelijkheden van school was bereikt en dat de school diende na te denken over maatregelen. In dit gesprek hadden tevens de mogelijkheden verkend kunnen worden hoe de laatste weken van het schooljaar voor C afgerond zouden kunnen worden. Op basis van de uitkomsten van een dergelijk gesprek had, indien dan nog opportuun, de beslissing over het voornemen tot verwijdering genomen kunnen worden. In plaats daarvan heeft verweerder in overleg met verweerster op 10 juni 2013 de beslissing genomen dat C moest worden verwijderd en heeft verweerster dit eerst de dag erna aan klagers meegedeeld. Daarna is klagers schriftelijk bevestigd dat zij een bezwaarschrift konden indienen tegen het verwijderingsbesluit. Daarmee hebben verweerders onvoldoende inhoud gegeven aan de bij verwijdering van C in acht te nemen voornemenprocedure en hebben zij niet gehandeld in de geest van de wederzijdse verstandhouding zoals die tussen school en klagers tot 11 juni 2013 bestond, hetgeen in de geschetste omstandigheden als onzorgvuldig moet worden geoordeeld. In zoverre is de klacht over de verwijdering van C gegrond.

Klagers hebben aangevoerd dat de leerkracht die op maandag voor de klas staat, niet capabel is en C daarvan het slachtoffer is. Een onderbouwing hiervoor ontbreekt echter.

Zij hebben er voorts op gewezen dat de indicatieaanvraag cluster-4 te lang heeft geduurd. De Commissie is er ambtshalve mee bekend dat deze aanvragen veel tijd kosten en een periode van ruim drie maanden niet ongebruikelijk is.

Klagers hebben op 29 juni en 3 juli 2013 nog een e-mail ontvangen over een klassenactiviteit terwijl C de school per 26 juni 2013 al had verlaten. De Commissie realiseert zich dat dit voor klagers vervelend moet zijn geweest, maar acht dit onderdeel van de grieven van onvoldoende gewicht om tot behandeling daarvan over te gaan. Deze, naar het oordeel van de Commissie afgeleide klachtonderdelen, acht zij hiermee afdoende besproken.

Wat het tweede onderdeel van de klachtsamenvatting betreft overweegt de Commissie als volgt. De klachtenregeling van het bevoegd gezag bepaalt in hoofdstuk 2 dat bezwaarschriften kunnen worden ingediend bij de Landelijke Bezwarencommissie Schoolbestuursbeslissingen en advisering door deze commissie slechts achterwege blijft indien het bevoegd gezag geheel aan het bezwaar tegemoetkomt. In navolging op het bezwaarschrift heeft het bevoegd gezag op 20 juni 2013 klagers uitgenodigd hun bezwaar mondeling te komen toelichten. Klagers waren daardoor in de veronderstelling te worden gehoord door de onafhankelijke bezwaaradviescommissie. Dit bleek niet het geval. Uit het zittingsverslag van 3 juli 2013 blijkt dat het bevoegd gezag de toegang tot die onafhankelijke bezwaaradviescommissie alsnog voor klagers wilde realiseren. Het bevoegd gezag heeft zich er bij klagers voor verontschuldigd dat het naar klagers toe onvoldoende duidelijk is geweest hoe de bezwaarprocedure bij het bevoegd gezag is ingericht en hoe daaraan uitvoering is gegeven.

De Commissie deelt deze zienswijze van het bevoegd gezag. Zij is van oordeel dat de bezwaarprocedure niet is gevoerd overeenkomstig het beleid van het bevoegd gezag en dat dit naar klagers toe als een onzorgvuldig handelen dient te worden beoordeeld. De klacht is op dit onderdeel gegrond. De Commissie zal hierover tevens een aanbeveling doen.

4. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot volgende oordeel:

Verweerders hebben onvoldoende inhoud gegeven aan de bij verwijdering van C in acht te nemen voornemenprocedure en hebben niet gehandeld in de geest van de wederzijdse verstandhouding zoals die tot 11 juni 2013 tussen school en klagers bestond, hetgeen onzorgvuldig is geweest en klachtwaardig. In zoverre is de klacht over de verwijdering van C gegrond.

De bezwaarprocedure is niet gevoerd overeenkomstig het beleid van het bevoegd gezag. De klacht hierover jegens het bevoegd gezag is gegrond.

5. AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie beveelt het bevoegd gezag van de openbare basisschool D aan de (voornemen)procedure van schorsing en verwijdering van een leerling:

- voor zover nog niet is geschied in overeenstemming te brengen met de Algemene wet bestuursrecht, en
- vast te leggen in de schoolgids.

Aldus gedaan te Utrecht op 6 november 2013 door mr. dr. L.P.M. Klijn, voorzitter, drs. W.D. Hajonides van der Meulen en drs. M.H.W.C. Voeten, leden, in aanwezigheid van mr. S.J.F. Schellens, secretaris.

mr. dr. L.P.M. Klijn
voorzitter

mr. S.J.F. Schellens
secretaris